

Maciej Orkan-Łęcki

"Mapa polskiego terenu", Kazimierz Wyka, "Twórczość" nr 1 (1976) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 19/3 (61), 246

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ WYKA Kazimierz: Mapa polskiego terenu. "Twórczość" 1976 nr 1 s. 52-78.

Fragment niedokończony książki autora traktuje o dwóch pierwszych powieściach Reymonta: "Komediantce" i "Fermentach", na tle jego twórczości z lat 1890-1895. Autor widzi w tej wczesnej twórczości pisarza powieściowo-nowelistyczną mapę pisarską terenu polskiego, tym bardziej że jest to pisarstwo swoiście realistyczne, wymykające się schematom historycznoliterackim. Swoistość Reymontowskiego realizmu upatruje autor w aintelektualnym, empatycznym przenikaniu rzeczywistości, w którym granica między prawdą a urojeniem zaciera się ustępując miejsca "realnym urojeniom". Zaproponowana w artykule analiza powieści ustala specyficzne cechy ich świata przedstawionego, ich filozofii życiowej i obrazu epoki, jaki malują.

BP/61/89

M.O.-Ł.

/II/ ZABIEROWSKI Stanisław: Mickiewicz jako inspirator "Syzyfowych prac". "Ruch Literacki" 1975 nr 6 s. 355-365.

W celu odczytania uniwersalnego sensu powieści Żeromskiego autor wychodzi poza sytuację zaboru rosyjskiego. Zajmuje się głównie krytycznym stosunkiem pisarza do stronnictwa stańczyków, zwłaszcza do kreowanego przez nich wizerunku Mickiewicza. W drugiej części artykułu, po stwierdzeniu niemożliwości zbudowania tezy na podjęty temat w oparciu o cząstkowe elementy "powierzchniowej struktury" powieści podejmuje autor próbę badania jej treści podanych nie wprost. Okazuje się, że "Droga do Rosji", "Do matki Polki" i "Reduta Ordoña" to główne utwory Mickiewicza obecne w powieści Żeromskiego. Ostatni z nich zdaje się ogarniać całość problematyki związanej z powieściową recepcją Mickiewicza. Wiąże się on z osobą autora "Wacława dziejów", współtwórcy samego Mickiewicza, który interpretuje ów poemat jako utwór o drodze do walki o wolność ojczyzny. "Reduta Ordoña" jest walki takiej obrazem, dlatego też scena deklamacji stanowi kulminacyjny punkt "Syzyfowych prac".

BP/61/90

M.O.-Ł.